

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 13.8.2008
KOM(2008) 503 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

**Závěrečná hodnotící zpráva o rámcové strategii a akčním programu Společenství
v oblasti strategie Společenství pro rovnost žen a mužů (2001–2006)**

[SEK(2008) 2365]

1. ÚVOD

V roce 2000 byla přijata strategie Společenství pro rovnost žen a mužů¹ a v roce 2001 byl za účelem podpory provádění rámcové strategie zaveden program Společenství². Podle článku 12 rozhodnutí o programu předložila Komise v roce 2004 Evropskému parlamentu, Radě, Hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů předběžnou hodnotící zprávu³. Tentýž článek stanovil, že bude předložena závěrečná hodnotící zpráva o rámcové strategii a programu; tato zpráva je předmětem tohoto dokumentu a jeho přílohy.

2. PLNĚNÍ CÍLŮ AKČNÍHO PROGRAMU A RÁMCOVÉ STRATEGIE

Komise přijala rámcovou strategii Společenství pro rovnost žen a mužů (2001–2006) v červnu 2000. Jejím cílem bylo vytvořit jeden koordinovaný akční rámec pro všechny činnosti Komise v této oblasti. Strategie stanovila pět prioritních cílů: rovnost žen a mužů v hospodářském životě, rovná účast a rovné zastoupení, rovnost v přístupu k sociálním právům a v plném požívání těchto práv pro ženy a muže, rovnost žen a mužů v občanském životě, překonání ženských a mužských rolí a stereotypů.

Rámcová strategie měla dosáhnout stanovených cílů prostřednictvím koordinovaného použití řady nástrojů Společenství, mezi něž se řadí právní předpisy, finanční programy, dialog se sociálními partnery a s občanskou společností. Cíle, které souvisí s otázkami rovnosti, měly být začleněny do ostatních politik: zaměstnanosti, sociálního začleňování, vzdělávání a odborné přípravy, svobody a spravedlnosti, vědy a výzkumu a rozvojové spolupráce. Na zlepšení situace žen a mužů v oblastech, které mají na ženy a muže přímý dopad, byly zaměřeny zvláštní akce.

Akce uvedené jako příklad v rámcové strategii měly být provedeny Komisí, členskými státy a orgány, které působí v oblasti rovnosti žen a mužů.

Akční program Společenství byl zaveden na podporu provádění rámcové strategie prostřednictvím horizontálních a koordinačních činností. Na uskutečňování cílů rámcové strategie na období 2001 až 2006 byl z programu vyčleněn rozpočet v celkové výši 61 742 241 EUR, přičemž tato částka byla rozdělena mezi tři oddíly akcí. Oddíl 3, týkající se spolupráce mezi činiteli, si vyžádal největší část rozpočtu (45 %), následoval oddíl 1, týkající se zvyšování povědomí o rozměru otázky rovnosti z hlediska Společenství (38 %), a poslední byl oddíl 2, který se týkal analytických činností (16 % rozpočtu).

Financování **oddílu 1** umožnilo uskutečnit nadnárodní akce směřující ke zvyšování povědomí o prioritních tématech rámcové strategie, jejichž účelem bylo zlepšit porozumění cílům, které byly stanoveny pro oblast rovnosti.

Během celého období umožnilo 57 nadnárodních partnerství pro zvyšování povědomí o této problematice spojit iniciátory a prostředníky v oblasti politiky rovnosti. Členské státy společně s předsednictvím Rady organizovaly dvakrát ročně konference, které umožnily diskuzi o řadě prioritních témat rámcové strategie: rozdílech v odměňování žen a mužů, úloze

---

¹ KOM(2000) 335 v konečném znění.

² Rozhodnutí 2001/51/ES.

³ SEK(2004)1047.

žen v rozhodovacím procesu, úloze mužů při podporování rovnosti a o násilí páchaném na ženách. Tyto konference umožnily lépe poznat hodnoty, na nichž je politika rovnosti založena, a hlavní činitelé měli možnost diskutovat o výzvách spojených s problematikou rovnosti žen a mužů.

Oddíl 2 se zaměřil na statistické činnosti a jeho cílem bylo zlepšit metody a umožnit disponování údaji z oblasti rovnosti žen a mužů srovnatelnými na evropské úrovni. Byla vytvořena databáze, ve které jsou shromážděny údaje o postavení žen v rozhodovacím procesu a která na evropské úrovni umožňuje stanovit ukazatele podílu žen ve vedoucích funkcích v politice i v hospodářství. Analýzy a nové údaje obohatily poznání problematiky spojené zejména s rozdíly v odměňování, nízkým zastoupením žen ve významných funkcích, se sladováním pracovního a soukromého života a s dostupností zařízení zajišťujících péči o děti, a naplnily tak potřeby Komise. Nové údaje podepřely práci a politické návrhy Komise, a prokázaly tak jejich přínosnost. Veškerá tato práce umožnila obohatit znalosti prioritních témat rámcové strategie. Zveřejnění analýz a zpráv politiku rovnosti více zviditelnilo.

Výzvy k předkládání návrhů financované z **oddílu 3** byly určeny pro nevládní organizace, sociální partnery na evropské úrovni a pro nadnárodní síť regionálních či místních orgánů. Během dotčeného období bylo financováno 87 výměnných nadnárodních partnerství. Tyto činnosti měly kladný vliv na šíření znalostí o politikách rovnosti a umožnily, aby občanská společnost a ostatní partneři aktivně působili v oblasti rovnosti. Jejich příspěvek k tématům politiky rovnosti bylo nicméně méně konkrétní a viditelné než příspěvek ostatních dvou oddílů akcí programu.

Tento program rovněž umožnil **kandidátským zemím** a přístupujícím zemím mít prospěch z akcí, jejichž účelem bylo blíže se seznámit s politikami Společenství a s jeho pracovními postupy v oblasti rovnosti žen a mužů. Akce směřující ke zvýšení povědomí o *acquis communautaire* byly formou konferencí, seminářů a kurzů odborné přípravy o právních předpisech v oblasti rovnosti uspořádány v deseti kandidátských zemích, Chorvatsku a Turecku. Za účelem připravit tyto země na jednání v rámci procesu přistoupení k Unii se na těchto akcích podílely veřejné subjekty, političtí činitelé, sociální partneři a nevládní organizace.

Program celkově účinně podpořil cíle rámcové strategie. Akce na podporu jednotlivých cílů se vzájemně doplňovaly s ostatními uvedenými finančními nástroji, aby bylo dosaženo cílů rámcové strategie.

V **oblasti zaměstnanosti** přispěla práce odborníků k posílení rozměru Společenství v oblasti politiky rovnosti ve vnitrostátních politikách prostřednictvím analýz vnitrostátních plánů zaměstnanosti a dostupnosti statistik. Financování Společenstvím (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a iniciativa EQUAL) bylo zásadním nástrojem Lisabonské strategie a doplňujícím příspěvkem k provádění cílů, které byly stanoveny na zasedání Evropské rady v roce 2000.

Rámcová strategie bezpochyby dosáhla rovněž pokroku, pokud jde o cíl **podporovat rovnou účast a zastoupení** na úrovni Společenství. Komise podpořila účast žen v rozhodovacím procesu tím, že upozornila na nedostatek demokracie, který je způsoben nerovnováhou v zastoupení žen a mužů ve významných funkcích v oblasti hospodářské, sociální a politické. Znalost tohoto jevu se zlepšila díky databázi Společenství a nadnárodním diskuzím o překážkách, se kterými se ženy setkávají, když se ucházejí o významnou funkci. Některé

akce mobilizovaly činitele, kteří se tradičně méně zajímají o otázky rovnosti, a posílily zejména postavení žen ve výzkumu.

Akce za účelem **podpořit rovnost v přístupu k sociálním právům a řádné vykonávání sociálních práv** umožnily přispět k provádění cílů rovnosti v oblasti otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování, zejména prostřednictvím práce odborníků. S ohledem na podporu cílů rovnosti ve světě byly v oblasti rozvojové pomoci posíleny institucionální a praktické kapacity, pokud jde o podporu práv žen.

Bylo zavedeno několik iniciativ v oblasti **rovnosti v občanském životě**. Skupina odborníků specializovaných v právních otázkách zaměstnanosti, sociálních věcí a rovnosti žen a mužů analyzovala uplatňování právních předpisů a vývoj právního prostředí na vnitrostátní úrovni i na úrovni Společenství. Jiné akce se zaměřily na nevládní organizace, které bojují proti násilí na základě pohlaví a v souvislosti s obchodováním s lidmi. Rovnost žen a mužů byla dále podpořena Evropským fondem pro uprchlíky a akcemi připravujícími integraci příslušníků třetích zemí. Některé programy se týkaly policejní a soudní spolupráce a přispěly k boji proti obchodování s dětmi a proti sexuálnímu vykořisťování dětí.

Uskutečnily se rovněž akce týkající se úlohy žen a mužů ve společnosti, které podpořily boj proti **genderovým stereotypům**. Tento boj proti stereotypům byl podpořen vzdělávacími programy a programy odborné přípravy, které rovněž povzbudily ženy k orientaci na vědecké a technické obory. Zohlednění segregace žen a mužů ve vzdělávání je součástí sledování vývoje systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě, zejména snaha, aby ženy byly více zastoupeny ve vědeckých oborech.

Rámcová strategie a program velkou měrou přispěly ke zlepšení **řízení** na evropské úrovni. Spolupráce vnitrostátních činitelů byla posílena vytvořením skupiny nejvyšších státních úředníků členských států, kteří byli pověřeni začleňováním politiky rovnosti, a pracovní skupinou na vysoké úrovni pro začlenění problematiky rovnosti žen a mužů do strukturálních fondů. Dialog na evropské úrovni se sociálními partnery vyústil do zavedení rámce opatření, pokud jde o rovnost žen a mužů. Podpora občanské společnosti a nevládních organizací směřovala k ustálení jejich úlohy v oblasti rovnosti žen a mužů. Provádění strategie bylo sledováno vnitřními strukturami Komise: skupinou komisařů zodpovědných za „základní práva, boj proti diskriminaci a rovné příležitosti“ a meziútvarovou skupinou pro rovnost žen a mužů.

3. ZÁVĚRY

Cíle, které stanovila rámcová strategie, byly náročné, neboť pro jejich naplnění bylo nezbytné zohlednit zásady rovnosti ve všech politikách Unie. Pět oblastí politik, které strukturovaly akční rámec Společenství, se překrývaly s hlavními výzvami, jež směřovaly k podpoře cílů v oblasti rovnosti. Komise předložila tento globální rámec, a tak vytvořila podmínky pro koordinované provádění jednotlivých nástrojů. Rozhodujícím nástrojem pro zohlednění rovnosti v politikách členských států byly strukturální fondy. Konkrétně zaměřené akce Společenství posílily účinnost právních předpisů v oblasti rovnosti a povzbudily institucionální činitele a občanskou společnost v účinném podporování rovnosti ve všech oblastech.

Přidaná hodnota tohoto programu byla prokázána tím, že umožnil podporovat provádění cílů v oblasti rovnosti a posilovat mechanismy koordinace a řízení na evropské úrovni. Opatření,

kteřá byla zaměřena na podporu hodnot a zvýšila porozumění otázkám spojeným s oblastí rovnosti, jsou pro akci Společenství velmi užitečná.

Přestože je toto hodnocení kladné, mezi ženami a muži přetrvává značná nerovnost. Komise této výzvě čelí, a za tímto účelem přijala v březnu 2006 plán pro dosažení rovnosti žen a mužů⁴. Cílem tohoto plánu je boj proti nerovnosti žen a mužů v šesti prioritních oblastech. S cílem konkrétněji se zapojit se Komise soustředí na činnosti, jež spadají do její pravomoci v jednotlivých oblastech, a na lhůty jejich uskutečnění, a posiluje mechanismy řízení a kontroly. Financování oblasti rovnosti z nového programu PROGRESS (2007–2013)⁵ podpoří Komisi při provádění akcí obsažených v plánu. PROGRESS spojuje předcházející programy v jeden, což rovněž umožňuje lépe zohlednit rozměr rovnosti žen a mužů ve všech činnostech, které jsou s ním spojeny.

V oblasti rovnosti žen a mužů je ještě mnoho úkolů, které si vyžadají zapojení všech partnerů. Komise, pokud se jí týče, se zavázala, že posílí svůj akční rámec, a zároveň vyzvala ostatní partnery, aby plnili svou úlohu. Sociální partneři na evropské úrovni se zavázali, že provedou svůj akční rámec pro rovnost. Občanská společnost a nevládní organizace jsou rovněž odhodlány pracovat na odstranění nerovnosti žen a mužů. Rovněž členské státy nesou zodpovědnost za pokrok v oblasti rovnosti žen a mužů. V březnu 2006 stanovila Evropská rada v Evropském paktu pro rovnost priority politiky rovnosti, a tím vyslala významný politický signál představitelům států a vlád.

---

⁴ KOM(2006) 92 v konečném znění.

⁵ Rozhodnutí 1627/2006/ES.